

Luonnos 15.2.2018

Valtioneuvoston asetus

kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
muutetaan kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) 3 §:n 12 kohta, 10 §, 14 §:n 2 momentti, 37, 48 ja 51 § sekä liite 4, sekä
lisätään 3 §:ään uusi 13 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

-
- 12) *kaatopaikan jälkihoidolla* käytöstä poistettavan tai käytöstä poistetun kaatopaikan ympäristövaikutusten seuraamiseksi tai torjumiseksi toteutettavia toimia;
- 13) *elohopeajätteellä* metallista elohopeaa, joka elohopeasta ja asetuksen (EY) N:o 1102/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/852, jäljempänä *elohopea-asetus*, mukaan katsotaan jätteeksi.

10 §

Elohopeajätteen väliaikainen varastointipaikka

Elohopeajätteen yli vuoden pituisessa väliaikaisessa varastoinnissa maan päällä olevassa sijoituspaikassa on noudatettava seuraavia vaatimuksia:

- 1) elohopeajäte on varastoitava erillään muusta jätteestä;
- 2) säiliöt on pidettävä keräysaltaissa, jotka on pinnoitettu siten, ettei niissä ole halkeamia tai reikiä ja että ne kestävät elohopeajätettä, ja joiden tilavuus on riittävä varastoitua elohopeamäärää varten;
- 3) varastointipaikalla on oltava riittävät rakennetut tai luonnolliset esteet siten, että ne estävät elohopean pääsyn ympäristöön, ja sen tilavuuden on oltava riittävä varastoidun elohopean kokonaismäärää varten;
- 4) varastointipaikan lattiapinnoitteen on kestävä elohopean vaikutusta ja paikassa on oltava valuma-allas ja sinne viettävä lattia;
- 5) varastointipaikassa on oltava palontorjuntalaitteisto;
- 6) varastointi on järjestettävä niin, että säiliöt ovat helposti saavutettavissa.

Edellä 1 momentin 3 ja 5 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia on noudatettava myös elohopeajätteen loppukäsittelyssä maanalaisessa tai maan päällä olevassa sijoituspaikassa.

14 §

Kaatopaikalle soveltumaton jäte

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen elohopeajätteesseen, jonka väliaikainen varastointi hyväksytään elohopea-asetuksessa.

37 §

Elohopeajätteen väliaikaiseen varastointiin ja loppukäsittelyyn hyväksymistä koskevat erityiset vaatimukset

Poikkeuksista soveltaa 32 §:n mukaisia kelpoisuusvaatimuksia maan päällä varastoitavaan ja loppukäsitteltävään elohopeajätteesseen sekä poikkeuksista soveltaa 33 §:n mukaisia kelpoisuusvaatimuksia maanalaisessa sijoituspaikassa loppukäsitteltävään elohopeajätteesseen säädetään elohopea-asetuksen 13 artiklassa.

Elohopeajätteen hyväksymisessä väliaikaiseen varastointiin ja loppukäsittelyyn on lisäksi noudatettava liitteessä 4 säädettyjä vaatimuksia.

48 §

Elohopeajätteen väliaikaista varastointia koskevat erityiset seuranta- ja tarkkailuvaatimukset

Elohopeajätteen yli vuoden pituisessa väliaikaisessa varastoinnissa maan päällä olevassa sijoituspaikassa on lisäksi noudatettava seuraavia erityisiä seuranta- ja tarkkailuvaatimuksia:

- 1) varastointipaikassa on oltava elohopeahöyryn jatkuvan seurannan järjestelmä:
 - a) jonka herkkyys on vähintään 0,02 milligrammaa elohopeaa kuutiometrissä ilmaa;
 - b) jossa on ilmaisimia maanpinnan ja pään tasolla;
 - c) jossa on valo- ja äänihälytin;
 - d) joka on huollettava vuosittain;
- 2) varastointipaikan vastuuhenkilön on tarkastettava paikka ja säiliöt silmämääräisesti vähintään kerran kuukaudessa;
- 3) varastointipaikassa on viipymättä toteutettava tarvittavat toimenpiteet elohopeapäästöjen estämiseksi ja varastoinnin turvallisuuden palauttamiseksi, jos havaitaan vuotoja;
- 4) kaikista vuodoista on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle;
- 5) varastointipaikalle on laadittava suunnitelma hätätilanteita varten ja käytettävissä on oltava asianmukaiset suojalaitteet, jotka soveltuvat elohopeajätteen käsittelyyn.

Varastointipaikan pitäjän on säilytettävä asiakirjat, jotka sisältävät 1 momentissa ja liitteessä 4 tarkoitetut tiedot vähintään kolmen vuoden ajan varastoinnin päätyttyä. Samoin on säilytettävä tiedot, jotka liittyvät elohopeajätteen varaston tyhjentämiseen, elohopean toimittamiseen muualle väliaikaisen varastoinnin jälkeen, elohopeajätteen toimituspaikkaan ja suunniteltuun käsittelyyn.

51 §

Täytäntöönpanosta annettavat tiedot

Suomen ympäristökeskuksen on joka kolmas vuosi laadittava eräiden ympäristöä koskevien direktiivien täytäntöönpanoon liittyvien kertomusten standardoinnista ja järjeistämisestä annetun neuvoston direktiivin 91/692/ETY 5 artiklan mukaisesti Euroopan komissiolle kertomus

kaatopaikoista annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY täytäntöönpanosta Suomessa. Suomen ympäristökeskuksen on lisäksi huolehdittava 36 §:ssä tarkoitettuja poikkeuksia koskevan tiedon toimittamisesta Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin jäsenvaltioille.

Helsingissä xx päivänä xxkuuta 20

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Hallitussihteeri Ella Särkkä

Elohopeajätteen hyväksymistä väliaikaiseen varastointiin ja loppukäsittelyyn koskevat erityiset vaatimukset

Elohopeajätteen hyväksymisessä yli vuoden pituiseen väliaikaiseen varastointiin ja loppukäsittelyyn on noudatettava seuraavia erityisiä vaatimuksia:

1. Elohopeajätteen koostumus

Elohopeajätteen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- elohopeapitoisuuden on oltava yli 99,9 prosenttia painosta;
- elohopea ei saa sisältää epäpuhtauksia, jotka voivat syövyttää hiiliterästä tai ruostumatonta terästä (esimerkiksi typpihappoliuos tai kloridisuolaliuokset).

2. Säiliö

Elohopeajätteen varastointiin ja loppukäsittelyyn käytettävän säiliön on oltava korroosion- ja iskunkestävä. Tämän vuoksi on vältettävä hitsausta. Säiliön on täytettävä erityisesti seuraavat vaatimukset:

- säiliön materiaalina on hiiliteräs (vähintään ASTM A36) tai ruostumaton teräs (AISI 304, 316L);
- säiliö on kaasu- ja nestetiivis;
- säiliön ulkopinta kestää varastointiolosuhteet;
- säiliötyyppi on läpäissyt pudotustestin ja tiiviystestit, sellaisena kuin ne on kuvattuna vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettuihin Yhdistyneiden Kansakuntien suosituksiin liittyvän käsikirjan ”Manual of Tests and Criteria” (Kokeet ja kriteerit) 6.1.5.3 ja 6.1.5.4 kohdassa.

Säiliön enimmäistäyttöaste saa olla enintään 80 prosenttia tilavuudesta sen varmistamiseksi, että käytettävissä on riittävästi tyhjää tilaa eikä säiliöön voi aiheutua vuotoa tai pysyvää muodonmuutosta korkeasta lämpötilasta johtuvan nesteen laajentumisen tuloksena.

3. Varastoinnin ja loppukäsittelyn hyväksyminen

Elohopeajätettä sisältävä säiliö hyväksytään varastoitavaksi ja loppukäsitteltäväksi vain, jos se täyttää tässä kohdassa säädetyt vaatimukset ja sen vaatimustenmukaisuudesta on jätteen tuottajan tai elohopeajätteen jätehuollosta vastaavan henkilön laatima tämän liitteen 4 kohdassa tarkoitettu todistus.

Hyväksymisessä on noudatettava seuraavia vaatimuksia:

- ainoastaan elohopeajäte, joka täyttää tämän liitteen 1 kohdassa tarkoitettut vaatimukset, hyväksytään;

- säiliö on tarkastettava silmämääräisesti ennen varastointia ja loppukäsittelyä; vaurioituneita, vuotavia tai ruostuneita säiliöitä ei hyväksytä;
- säiliössä on oltava metallin pintaan painamalla tehty pysyvä leima, jossa mainitaan säiliön tunnistusnumero, valmistusmateriaali, säiliön paino tyhjänä, valmistajan tunnus ja valmistusajankohta;
- säiliössä on oltava siihen pysyvästi kiinnitetty laatta, jossa mainitaan tämän liitteen 4 kohdassa mainitun todistuksen tunnusnumero.

4. Todistus

Todistuksessa on oltava seuraavat tiedot:

- jätteen tuottajan nimi ja osoite;
- säiliön täyttämisestä vastaavan henkilön nimi ja osoite;
- täyttämisaika ja -päivä;
- elohopean määrä;
- elohopean puhtaus ja tarvittaessa selvitys epäpuhtauksista, analyysiraportti mukaan luettuna;
- vahvistus siitä, että säiliötä on käytetty yksinomaan elohopean kuljetukseen ja varastointiin;
- säiliön tunnistusnumero;
- muut erityiset huomiot.